

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (+370 5) 266 4201, faks. (+370 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas).

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Projekte teikiamą siūlymą ir jam įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

1. Projektas parengtas siekiant nustatyti aiškią valstybinio socialinio draudimo įmokų (toliau – socialinio draudimo įmokos) mokėjimo tvarką už pas du ar daugiau darbdavių dirbančius asmenis, proporcingai skaičiuojant socialinio draudimo įmokas bent nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą minimaliąją mėnesinę algą siekiančios sumos. Šiuo metu Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta socialinio draudimo įmokų skaičiavimo taisyklė, pagal kurią draudėjas, apskaičiavęs apdraustajam asmeniui mažesnę darbo užmokestį nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, privalo sumokėti apdraustojo ir draudėjo socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio ir papildomai iš savo lėšų sumokėti apdraustojo ir draudėjo socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią sudaro skirtumas tarp ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos ir apdraustajam apskaičiuoto darbo užmokesčio. Ši nuostata netaikoma joje apibrėžtais atvejais, pvz., kai asmuo atitinkamą mėnesį pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1, 2, 3 ar 4 dalis yra draudžiamas daugiau nei pas vieną draudėją (Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 1 punktą).

Visgi tai, kad asmuo turi daugiau nei vieną draudėją nereiškia, kad apdraustojo gaunamas pas visus draudėjus darbo užmokestis yra didesnis ar lygus Vyriausybės patvirtintai minimaliajai mėnesinei algai, todėl praktikoje dirbdamas pas kelis darbdavius apdraustasis gali ir neįgyti socialinių garantijų, siejamų su socialinio draudimo įmokų apskaičiavimu nuo ne mažesnės nei minimalioji mėnesinė alga draudžiamųjų pajamų sumos (pvz., sukaupti 1 mėnesio pensijų socialinio draudimo stažo).

Projekto rengimą paskatino ir Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto siūlymas (2025 m. spalio 15 d. protokolas Nr. 103-P-37), Seimo IV (pavasario) sesijoje pateikti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyto teisinio reguliavimo sisteminius pakeitimus, sudarančius prielaidas išvengti galimo piktnaudžiavimo, kai minimalią nedarbo socialinio draudimo išmoką gauna drausti pas kelis draudėjus asmenys, už kuriuos nebuvo sumokėtos minimalios socialinio draudimo įmokos.

2. Lietuvos Respublikos Seimas 2025 m. gruodžio 23 d. priėmė Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 2, 4, 7, 8, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XV-725 (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuriame nustatyta, kad savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę

paramą, ją gaunantiems asmenims turi teisę pirmiau siūlyti dalyvauti savivaldybės institucijos parengtoje užimtumo didinimo programoje ar kitų subjektų vykdomose užimtumą skatinančiose programose ir (ar) projektuose, o visuomenei naudingai veiklai atlikti gali būti pasitelkiami tik atsisakę minėtose programose ir (ar) projektuose dalyvauti ir nedalyvaujantys aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse darbingi nedirbantys (taip pat savarankiškai nedirbantys), nesimokantys darbingo amžiaus asmenys, gaunantys socialinę pašalpą.

Siekiant piniginės socialinės paramos, socialinių paslaugų, užimtumo priemonių kompleksiško bei efektyvaus ir racionalaus finansinių išteklių panaudojimo, Pakeitimo įstatymu nustatyta, kad piniginei socialinei paramai teikti nepanaudotos savivaldybių biudžetų lėšos gali būti perskirstomos užimtumo didinimo programoms įgyvendinti (Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 3 punktas), todėl savivaldybės galės užtikrinti didesnę užimtumo didinimo programų finansavimą (papildomai skirti lėšų) iš savivaldybių biudžetų išteklių ir piniginę socialinę paramą gaunančius nedirbančius asmenis aktyviau įtraukti į užimtumo didinimo programas (įskaitant įdarbinimą – terminuotas asmenų įdarbinimas yra viena iš priemonių, taikomų asmenims, dalyvaujantiems savivaldybės institucijos parengtoje užimtumo didinimo programoje), taip padedami atkurti socialinį jų savarankiškumą, darbine ir profesines kompetencijas bei įgalindami juos greičiau integruotis į darbo rinką. Tikimasi, kad įgyvendinant užimtumo didinimo programas piniginės socialinės paramos teikimas bus veiksmingesnis, didės gyventojų pasitikėjimas socialinės paramos sistema ir tai ilgainiui turės įtakos mažinant ilgalaikę priklausomybę nuo piniginės socialinės paramos.

Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, asmenų, kurie dalyvauja savivaldybės institucijos parengtoje užimtumo didinimo programos terminuoto asmens įdarbinimo priemonėje socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos bendra Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, t. y. socialinio draudimo įmokos turi būti skaičiuojamos bent nuo minimaliosios mėnesinės algos tuo atveju, kai faktiškai toks asmuo gauna mažesnę nei minimalioji mėnesinė alga darbo užmokestį. Atsižvelgiant į piniginę socialinę paramą gaunantiems nepasiturintiems gyventojams skirtos Pakeitimo įstatymu įtvirtintos reformos tikslą ir siekiant sudaryti teises prielaidas kuo daugiau asmenų įsidarbinti pagal savivaldybės institucijos parengtos užimtumo didinimo programos terminuoto asmens įdarbinimo priemonę, Projektu siūloma nustatyti, kad draudėjas socialinio draudimo įmokas už įgyvendinant savivaldybės institucijos parengtą užimtumo didinimo programą įdarbintus asmenis, kuriems atitinkamą mėnesį apskaičiuotas darbo užmokestis yra mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga, apskaičiuoja ne nuo minimaliosios mėnesinės algos, o nuo jiems faktiškai apskaičiuoto darbo užmokesčio.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

1. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio teikimo 1 punkte, parengtas Projektas, kuriuo siūloma papildyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnį ⁷¹ dalimi, nustatant, kad socialinio draudimo įmokos yra tarp draudėjų proporcingai skaičiuojamos nuo ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos už asmenis, kurie dirba pas du ar daugiau draudėjų ir pas visus draudėjus kartu priskaičiuotas darbo užmokestis yra mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga. Projektu teikiamu pakeitimu siūlomos nustatyti papildomų socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo taisyklės atskleistos Projekto aiškinamajame rašte.

2. Projektu taip pat siūloma nustatyti papildomų socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarką. Siūloma nustatyti, kad papildomas socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią pagal Projektu siūlomą formulę apskaičiuotų Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinis skyrius (toliau – Fondo valdybos teritorinis skyrius), draudėjas turi sumokėti iki kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį Fondo valdybos teritorinis skyrius apie apskaičiuotą papildomų socialinio draudimo įmokų sumą informavo draudėją, 15 dienos (pvz., draudėjas, priskaičiavęs darbuotojui 120 Eur darbo užmokesčio balandžio mėnesį nuo šios sumos apskaičiuotas socialinio draudimo įmokas privalo sumokėti iki gegužės 15 dienos). Atsižvelgiant į tai, kad tais atvejais, kai apdraustasis yra draudžiamas pas du ar daugiau draudėjų, draudėjas, kurio apskaičiuotas darbo užmokestis nesiekia minimaliosios mėnesinės algos dalies, proporcingai apskaičiuotos vienam draudėjui, neturi duomenų, kiek

konkrečiai kiti draudėjai priskaičiavo tam pačiam darbuotojui darbo užmokesčio, Projektu siūloma nustatyti, kad šis draudėjas gauna iš Fondo valdybos teritorinio skyriaus papildomą sąskaitą su paskaičiuotomis konkrečiomis socialinio draudimo įmokomis nuo papildomos (pvz., 106,50 Eur) sumos ir iki kito mėnesio 15 dienos privalo sumokėti papildomas socialinio draudimo įmokas, siekiančias 22,66 Eur, draudėjas jas turėtų sumokėti iki birželio 15 d.).

Projektu teikiamų siūlymų įgyvendinimas papildomos administracinės naštos draudėjams nesukels, nes visus būtinus papildomoms socialinio draudimo įmokoms nustatyti skaičiavimus atliks Fondo valdybos teritorinis skyrius, todėl draudėjams neatsiranda pareigos teikti papildomų dokumentų ar informacijos. Paminėtina ir tai, kad prievolę sumokėti papildomas socialinio draudimo įmokas draudėjas įgis tik tais atvejais, kai visų apdraustojo draudėjų apskaičiuotas darbo užmokestis nesieks minimaliosios mėnesinės algos; analogišką prievolę šiuo metu turi ir vienintelis apdraustojo draudėjas, kai netaikomos socialinio draudimo įmokų „grindų“ išimties.

3. Projektu siūloma Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7 dalį papildyti 6 punktu, nustatant, kad socialinio draudimo įmokos neturi būti skaičiuojamos nuo ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos asmenims, kurie įdarbinti pagal savivaldybės institucijos parengtą užimtumo didinimo programą (įgyvendinant terminuoto įdarbinimo priemonę), kai jiems priskaičiuotas mažesnis nei minimalioji mėnesio alga darbo užmokestis; tokiais atvejais socialinio draudimo įmokos būtų skaičiuojamos nuo faktinių tokiam darbuotojui mokamų darbo užmokesčio pajamų.

Atsižvelgiant į tai, kad vienas iš piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tikslų yra didinti darbingo amžiaus asmens motyvą integruotis į darbo rinką ir į tai, kad dalyvavimas užimtumo didinimo programose nedirbantiems piniginių socialinės paramos gavėjams teikimas turi reikšmingą poveikį jų įgalinimui, Projektu siūloma nauja reguliavimo išimtimi nustatyti draudėjams įdarbinusiems šiuos asmenis palankesnes socialinio draudimo įmokų mokėjimo taisykles, tokiu būdu sudarant šiems asmenims sąlygas greičiau įsiliesti į darbo rinką.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas

Projektu teikiami siūlymai bus įgyvendinami jau taikomu mechanizmu. Dėl Projektu teikiamų siūlymų socialinio draudimo įmokų mokėjimo procedūros iš esmės nesikeičia, tik nustatant prievolę socialinio draudimo įmokas proporcingai skaičiuoti nuo ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos už asmenis, kurie dirba pas du ar daugiau draudėjų ir pas visus draudėjus kartu priskaičiuotas darbo užmokestis yra mažesnis nei minimalioji mėnesinė alga, atsižvelgiant į tai, kad šią prievolę draudėjas galės tinkamai įgyvendinti tik iš Fondo valdybos teritorinio skyriaus gavęs informaciją apie papildomų įmokų sumą, siūloma nustatyti ir sąlygas draudėjams sumokėti šias papildomas socialinio draudimo įmokas per tam skirtą papildomą laikotarpį (pvz., už balandžio mėnesį priskaičiavus proporcingai mažesnę kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga darbo užmokesčio sumą, papildomos socialinio draudimo įmokos būtų sumokamos iki birželio 15 d.).

4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais bei jo finansavimo šaltinis)

Projektu teikiamsiems pasiūlymams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Sutaupyti lėšų neplanuojama. Numatoma, kad priėmus Projektu teikiamus pakeitimus, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas negaus apie 0,5 mln. Eur per metus dėl siūlymo neskaičiuoti socialinio draudimo įmokų nuo minimaliosios mėnesinės algos už dirbančius asmenis, kurie dalyvauja savivaldybės institucijos parengtoje užimtumo didinimo programos terminuoto įdarbinimo priemonėje.

Pritarus Projekto siūlymui skaičiuoti socialinio draudimo įmokas nuo ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga sumos atvejais, kai apdraustasis turi kelis draudėjus ir pas visus juos priskaičiuotas darbo užmokestis nesiekia minimaliosios mėnesinės algos, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas gaus apie 7,2 mln. Eur per metus papildomų pajamų.

5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės

Priėmus Projektu siūlomą keitimą ir nustačius, kad socialinio draudimo įmokos neturi būti

skaičiuojamos bent nuo minimaliosios mėnesinės algos už dirbančius asmenis, kurie dalyvauja savivaldybės institucijos parengtos užimtumo didinimo programos terminuoto įdarbinimo priemonėje, bus prisidedama prie Pakeitimo įstatymo tikslo motyvuoti šiuos asmenis likti darbo rinkoje ir nebūti priklausomais nuo piniginių socialinės paramos gavimo įgyvendinimo.

Praktikoje pasitaiko atvejų, kai asmuo turi daugiau nei vieną draudėją, bet apdraustojo gaunamas pas visus draudėjus darbo užmokestis yra mažesnis nei Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, todėl dirbdamas pas kelis darbdavius apdraustasis gali ir neįgyti socialinių garantijų, siejamų su socialinio draudimo įmokų apskaičiavimu nuo ne mažesnės nei minimalioji mėnesinė alga draudžiamųjų pajamų sumos (pvz., pensijų socialinio draudimo stažo), todėl Projektu siūlomas reguliavimas, nustatantis prievolę visiems draudėjams sumokėti proporcingai socialinio draudimo įmokas bent nuo minimaliosios mėnesinės algos, užtikrins atitinkamai didesnes tokių asmenų socialines garantijas.

6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas

Asmenų, dalyvaujančių savivaldybės institucijos parengtos užimtumo didinimo programos terminuoto įdarbinimo priemonėje, skaičius.

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas

Projektu neįgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos.

8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas

Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

9. Notifikavimas² Europos Komisijai

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

10. Pranešimas³ Europos Komisijai dėl paslaugų teikimo laisvės

Pranešimas dėl Projekto Europos Komisijai nėra teiktinas.

11. Konsultavimasis su visuomene

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS), kur suinteresuotos institucijos ir visuomenė galėjo pateikti pastabas ir pasiūlymus.

12. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

12.1. Derinimo būdas	Projektas paskelbtas TAIS.
12.2. Derinimo terminas	10 darbo dienų.
12.3. Suinteresuotos institucijos ir suinteresuoti asmenys, pateikę pastabų ir pasiūlymų	Projektas pateiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Nacionaliniam skurdo mažinimo organizacijų tinklui, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos

¹ Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

³ Pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimus.

	darbdavių konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Asociacijai „Investors‘ Forum“.
12.4. Derinimo rezultatai	Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.
12.5. Apibendrinti derinimo rezultatai	<p>Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabą ir suderintas su jos specialistais darbo tvarka.</p> <p>Įvertinus Lietuvos įmonių įdarbinimo asociacijos rašto 1 punktą ir siekiant teisinio aiškumo, patikslintas Projektu siūlomas Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 7¹ dalies 4 punktas. Dėl kitų Lietuvos įmonių įdarbinimo asociacijos pasiūlymų, taip pat Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Nacionalinio skurdo mažinimo organizacijų tinklo pasiūlymų teikiama derinimo pažyma.</p> <p>Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Užimtumo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabų dėl Projekto neturėjo.</p> <p>Kitos organizacijos per nustatytą terminą išvados dėl Projekto nepateikė.</p> <p>Projektas buvo pristatytas Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos 2026 m. kovo 30 d. posėdžio metu, jam balsų dauguma buvo pritarta.</p>
13. Projekto iniciatorius	
Ministerija.	
14. Projekto rengėjai	
Ministerijos Socialinio draudimo grupės patarėja Ūla Urbaitė, tel. +37065860354, el. p. ula.urbaite@socmin.lt	
15. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija	
Nėra.	

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Projektas, 2 lapai.
3. Projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Projekto aiškinamasis raštas, 11 lapų.
5. Suinteresuotų institucijų išvados, 25 lapai.
6. Derinimo pažyma, 5 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Jūratė Zailskienė